

Pouczenie:

1. Komisja może wezwać stronę do stawienia się na rozprawę osobiście. Udział strony wezwanej do stawienia się na rozprawę osobiście jest **obowiązkowy** niezależnie od miejsca zamieszkania (art. 18 ust. 1 ustawy z dnia 9 marca 2017 r. o szczególnych zasadach usuwania skutków prawnych decyzji reprivatyzacyjnych dotyczących nieruchomości warszawskich, wydanych z naruszeniem prawa Dz. U. z 2017 r. poz. 718, ze zm., dalej: ustawa).
2. Strona, która mimo prawidłowego wezwania nie stawiała się bez **uzasadnionej przyczyny** albo bez zezwolenia kierującego rozprawą opuściła rozprawę Komisji przed jej zakończeniem, może być **ukarana** grzywną do 10 000 zł, a w razie **ponownego niezastosowania** się do wezwania - grzywną do 30 000 zł (art. 18 ust. 2 ustawy).
3. Komisja może na wniosek ukaranego, o którym mowa w art. 18 ust. 2 ustawy, złożony w terminie 7 dni od dnia otrzymania zawiadomienia o ukaraniu, uznać za usprawiedliwioną **nieobecność**, odmowę zeznania albo wydania opinii i zwolnić od **grzywny**. Przepisu art. 88 § 1 i 2 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego nie stosuje się (art. 20 ustawy).
4. Strona nie ma prawa odmówić zeznań, z wyjątkiem małżonka strony, wstępnych, zstępnych i rodzeństwa strony oraz jej powinowatych pierwszego stopnia, jak również osób pozostających ze stroną w stosunku przysposobienia, opieki lub kurateli. Prawo odmowy zeznań trwa także po ustaniu małżeństwa, przysposobienia, opieki lub kurateli (art. 83 § 1 w zw. z art. 86 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. - Kodeks postępowania administracyjnego, Dz. U. z 2017 r. poz. 1257, ze zm., dalej: k.p.a. w zw. art. 38 ust. 1 ustawy).
5. Strona może odmówić odpowiedzi, gdy odpowiedź mogłaby narazić ją lub jej bliskich wymienionych powyżej na odpowiedzialność karną, hańbę lub **bezpośrednią szkodę** majątkową lub spowodować naruszenie obowiązku zachowania prawnie chronionej tajemnicy zawodowej (art. 83 § 2 w zw. z art. 86 k.p.a. w zw. art. 38 ust. 1 ustawy).
6. Strona, która nie ma miejsca zamieszkania lub zwykłego pobytu albo siedziby w Rzeczypospolitej Polskiej lub innym państwie członkowskim Unii Europejskiej, jeżeli nie ustanowiła pełnomocnika do prowadzenia sprawy zamieszkałego w Rzeczypospolitej Polskiej i nie działa za pośrednictwem konsula Rzeczypospolitej Polskiej, jest obowiązana wskazać w Rzeczypospolitej Polskiej pełnomocnika do doręczeń, chyba że doręczenie następuje za pomocą środków komunikacji elektronicznej (art. 40 § 4 k.p.a. 38 ust. 1 ustawy). W razie niewskazania pełnomocnika do doręczeń przeznaczone dla tej strony pisma pozostawia się w aktach sprawy ze skutkiem doręczenia (art. 40 § 5 k.p.a. 38 ust. 1 ustawy).
7. Zgodnie z art. 41 § 1 i § 2 k.p.a. 38 ust. 1 ustawy w toku postępowania strony oraz ich przedstawiciele i pełnomocnicy mają obowiązek zawiadomić organ administracji publicznej o każdej zmianie swego adresu. W razie zaniedbania obowiązku określonego w § 1 doręczenie pisma pod dotychczasowym adresem ma skutek prawny.
8. Zgodnie z art. 56 § 1 i § 2 k.p.a. 38 ust. 1 ustawy osobie, która stawiała się na wezwanie, przyznaje się koszty podróży i inne należności ustalone zgodnie z przepisami zawartymi w dziale 2 tytułu III ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (Dz. U. z 2018 r. poz. 300, ze zm.) Dotyczy to również kosztów osobistego stawiennictwa stron, gdy postępowanie zostało wszczęte z **urzędu** albo gdy strona bez swojej winy została błędnie wezwana do stawienia się. Żądanie przyznania należności należy zgłosić organowi administracji publicznej, przed którym toczy się postępowanie, przed wydaniem decyzji, pod rygorem utraty roszczenia.